

דוח האקטואר של

"אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

ליום 31/12/2016

הצהרת האקטואר

נתבקשתי ע"י "אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ" לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה" ליום 31/12/2016.

אני מצהיר שאין לי כל יחסי גומלין עם הקרן, עם החברה המנהלת של הקרן, כהגדרתם בתקנה 53(2)(ה) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964, ועם מי שיש להם זיקה לקרן או לחברה המנהלת של הקרן. איני מחזיק באמצעי שליטה באחד מאלה. לאף אחד מקרובי, כהגדרת "קרוב" בחוק ניירות ערך, אין יחסי גומלין כנ"ל.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. הדו"ח האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
 - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד 1964.
 - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.
 - ג. תקנון הקרן.והכל כתוקפם ביום המאזן.
3.
 - א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.
 - ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף א., וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדו"ח, הומצאו לי ע"י הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדו"ח, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדו"ח.
 - ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות ע"י השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני השנים הקודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אינן אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.
 - ד. לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31/12/2016, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

חתימה:

ישעיהו אוריזר, אקטואר

תאריך

נספח ב' - עיקרי הזכויות והחובות על פי התקנות

1. פנסיית זקנה

1.1. גיל פרישה לזקנה – גיל 67 לגבר וגיל 64 לאישה. קיימת אפשרות לפרוש לפנסיה מוקדמת החל מגיל 60. החל מ-1/1/2015 ברירת המחדל של גיל הפרישה לנשים תהיה 67.

1.2. חישוב פנסיית הזקנה – פנסיית הזקנה מחושבת ע"י חלוקת הסכום הצבור שצבר העמית עד לפרישתו במקדם ההמרה בהתאם למין, גיל העמית, גיל בת הזוג, שנת הפרישה, תקופת ההבטחה אותה בחר העמית ורמת פנסיית שאירי הזקנה שבחר העמית.

1.3. אפשרויות בפרישה – התקנות מאפשרות לפרוש לפנסיית זקנה על בסיס אחת מהאפשרויות הבאות:

1.3.1. פנסיית זקנה לעמית בלבד – הפנסיה משולמת לעמית למשך כל ימי חייו. אלמנת הפנסיונר אינה זכאית לפנסיית שאירי זקנה. באופציה זו יכול לבחור עמית שהגיע לגיל פרישה לזקנה כלא נשוי.

1.3.2. פנסיית זקנה לעמית עם תקופת הבטחה – הפנסיה משולמת לעמית למשך כל ימי חייו עם תקופה מובטחת של 5, 10, 15 או 20 שנים. במקרה פטירה בתוך תקופת ההבטחה יורשי הפנסיונר שבחר באופציה זו יהיו זכאים לסכום חד פעמי המבוסס על הוון יתרת תשלומי הפנסיה עד לתום תקופת ההבטחה. עם פטירתו של הפנסיונר לא תשולם פנסיית שאירי זקנה. באופציה זו יכול לבחור עמית שהגיע לגיל פרישה לזקנה כלא נשוי.

1.3.3. פנסיית זקנה ושאירי זקנה – הפנסיה באפשרות זו משולמת לפנסיונר למשך כל ימי חייו ועם פטירתו תמשיך אלמנתו לקבל את פנסיית שאירי הזקנה עד לסוף כל ימי חייה. שיעור הפנסיה לאלמנה יקבע ע"י הפנסיונר ברמה שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה.

1.3.4. פנסיית זקנה ושאירי זקנה עם תקופת הבטחה – הפנסיה באפשרות זו משולמת לפנסיונר למשך כל ימי חייו ועם פטירתו תמשיך אלמנתו לקבל את פנסיית שאירי זקנה עד לסוף כל ימי חייה. שיעור הפנסיה לאלמנה יקבע ע"י הפנסיונר ברמה שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה. אם נפטר הפנסיונר בתוך התקופה המובטחת תקבל האלמנה 100% מפנסיית הזקנה עד לתום תקופת ההבטחה ולאחר מכן תקבל פנסיית שאירי זקנה בשיעור שבחר הפנסיונר עם פרישתו לפנסיה. אם גם האלמנה נפטרה בתוך תקופת ההבטחה, ישולם סכום חד פעמי ליורשים כאמור בסעיף 1.3.2.

1.4. **היוון פנסיה** – בעת הפרישה לפנסיית זקנה ניתן להוון עד 25% מהפנסיה לתקופה של עד 5 שנים, אם העמית הוא בן פחות מ-70 בעת הפרישה. לחלופין ניתן להוון פנסיה מעל לסכום קצבה מזערי כהגדרתו בתקנון.

2. פנסיית שאירי זקנה

2.1. **שיעור הפנסיה** - אלמנת עמית שפרש לפנסיית זקנה תהיה זכאית לפנסיית שאירי זקנה בהתאם לאפשרות שבחר העמית ובהתאם לשיעור הפנסיה שבחר בטווח שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה של העמית.

2.2. **הגדרת אלמנה** – מי שהייתה אשתו של העמית בעת הפרישה לפנסיה, או מי שהיתה ידועה בציבור כאשתו, והיא הוגדרה על ידו ככזו בבקשה להמרת הסכום הצבור לפנסיה. אם הפנסיונר נישא מחדש לאחר גירושין, או לאחר שהתאלמן אזי בת הזוג החדשה לא תהיה זכאית לפנסיה.

2.3. **פנסיה ליתומים** – ניתן לשלב בחישוב של פנסיית הזקנה גם פנסיה ליתומי פנסיונר לאחר פטירתו.

2.4. **תקופת תשלום הפנסיה לשאירי זקנה** – לאלמנה למשך כל ימי חייה וגם בנישואין מחדש תמשיך לקבל את הפנסיה.

3. פנסיית נכות

3.1. **הגדרת נכה** - "עמית שלפחות 25% מכושרו לעבוד נפגע מחמת מצב בריאותו, וכתוצאה מכך אין הוא מסוגל לעבוד בעבודתו או בכל עבודה אחרת המתאימה לו לפי השכלתו, הכשרתו או ניסיונו, במשך תקופה של למעלה מ-90 ימים רצופים". קיימת אפשרות לנכות חלקית. נכה בשיעור של 75% או יותר ייחשב כנכה מלא.

3.2. **מועד תחילת הזכאות** - עמית שנכה יהיה זכאי לפנסיית נכות החל מהיום ה-61 שלאחר מועד האירוע המזכה.

3.3. **תקופת אכשרה** - הזכאות לפנסיית נכות בגין מחלה קודמת מתגבשת לאחר תקופת אכשרה של 5 שנים.

3.4. **חישוב פנסיית הנכות** – פנסיית הנכות המלאה תחושב ע"י הכפלת השכר הקובע לנכות ושאיירים בשיעור הפנסיה. נכה בשיעור מלא יקבל את פנסיית הנכות המלאה ואילו נכה חלקי יקבל פנסיה חלקית בהתאם לחלקיות הנכות.

3.5. **שיעור הפנסיה** - לנכות מחושב לפי המסלול בו בחר העמית ולפי גילו בעת ההצטרפות לתוכנית או בעת המעבר ממסלול למסלול.

3.6. **דמי גמולים בתקופת הנכות** - קרן הפנסיה תזכה את העמית בדמי גמולים מהשכר הקובע בהתאם לחלקיות הנכות.

3.7. **השלמת פנסיית נכות** – עמית הזכאי לגמלת נכות מעבודה מהמוסד לביטוח לאומי יהיה זכאי להשלמת פנסייה בגובה ההפרש שבין ההכנסה הקובעת לנכות ושאיירים לבין גמלת הנכות מעבודה מהמל"ל (השלמת הפנסייה לא תעלה, בכל מקרה, על פנסיית הנכות שהיתה משתלמת לנכה מהקרן אלמלא היה זכאי לגמלה מהמוסד לביטוח לאומי).

3.8. **פנסיית זקנה לאחר נכות** - נכה המגיע לגיל פרישה לזקנה יקבל פנסיית זקנה על בסיס הצבירה שנצברה לזכותו. הצבירה תכלול גם את דמי הגמולים שהועברו לזכותו מקרן הפנסייה בתקופת נכותו.

3.9. **פנסיית שאירי נכה** - נכה שנפטר יהיו שאיריו זכאים לפנסיית שאירי עמית פעיל על פי הכללים החלים על עמית פעיל.

4. פנסיית שאירי פעיל

4.1. הגדרת שאירי פעיל:

4.1.1. **אלמנה** – מי שהייתה נשואה לעמית שנפטר וגרה עמו בתכוף לפני פטירתו ובעת הפטירה או מי שהוכרה בערכאה שיפוטית כידועה בציבור ובלבד שגרה עם העמית לפחות שנה רצופה בתכוף לפני פטירתו ובעת הפטירה או שלה ולעמית יש ילד משותף.

4.1.2. **יתום** – ילד של עמית שנפטר וטרם מלאו לאותו ילד 21 שנים, או בן מוגבל של העמית.

4.1.3. **הורים** – קיימים מצבים בהם גם הורים זכאים לפנסיית שאירי פעיל.

4.2. **מועד תחילת הזכאות** - שאירי עמית יהיו זכאים לפנסיית שאירי פעיל החל מה – 1 לחודש שלאחר חודש הפטירה.

4.3. **תקופת תשלום הפנסייה - לאלמנה** – למשך כל ימי חייה וגם בנישואין מחדש תמשיך לקבל את הפנסייה, **ליתומים** – עד הגיעם לגיל 21 (לבן מוגבל - כל עוד הוא מוגדר ככזה).

4.4. **תקופת אכשרה** - הזכאות לפנסיית שאירי פעיל בגין מחלה קודמת מתגבשת לאחר תקופת אכשרה של 5 שנים.

4.5. **חישוב פנסיית שאירי פעיל** – הסכום הבסיסי לפנסיית שאירי פעיל יחושב ע"י הכפלת השכר הקובע לנכות ושאיירים בשיעור הפנסייה. אלמנה זכאית ל-60% מהסכום הבסיסי האמור וכל יתום זכאי ל-30% מהסכום הבסיסי האמור, ובסה"כ לא יותר מ 120% מהשכר הקובע. כמו כן הורה כהגדרתו בתקנון זכאי ל-60% מהסכום הבסיסי, כל עוד אין אלמנה ו/או ילדים.

4.6. **שיעור הפנסיה** – לשאירי פעיל מחושב לפי המסלול בו בחר העמית ולפי גילו בעת ההצטרפות לתוכנית או בעת המעבר ממסלול למסלול.

4.7. **ריסק לעמית לא נשוי** – עמית שאינו נשוי יכול להודיע לקרן על מצבו המשפחתי ולחסוך את עלויות ביטוח שאירי פעיל. ההודעה כי לא חל שינוי במצבו המשפחתי צריכה להגיע אחת לשנתיים.

5. החזרת כספים

5.1. **חישוב ערך פידיון** - מבוסס על הסכום הצבור בקרן לזכות העמית.

5.2. **זכאות למשיכת כספים** - עמית יהיה זכאי למשוך כספים מהקרן, לפי ערך הפידיון, בהתמלא כל התנאים הבאים יחדיו:

5.2.1. אם נותקו יחסי עובד מעביד (לגבי עמית שכיר).

5.2.2. לא משתלמת לעמית פנסיה כלשהי והוא אינו זכאי לפנסיה נכות.

5.2.3. אם העמית קיבל פנסיה נכות - וחלפו לפחות חמש שנים מאז סיום תשלום הפנסיה.

5.3. **החזר כספים לעמית שנפטר ללא שאירים** – נפטר עמית ללא שאירים זכאים לפנסיה או שהשאירים הינם יתומים מעל לגיל 18 שכולם בחרו בהחזר כספים, יוחזרו הכספים לפי ערך הפידיון.

6. זכויות עמית לא פעיל

6.1. **הגדרת עמית לא פעיל** - עמית שלא הועברו לזכותו דמי גמולים במשך 5 חודשים לפחות ולא יותר מתקופות חברותו הרצופה האחרונה בקרן נחשב לעמית לא פעיל.

6.2. **זכויות עמית לא פעיל** - עמית לא פעיל אינו מבוטח בביטוח נכות ובביטוח שאירי עמית פעיל. עמית לא פעיל שנפטר - יומר הסכום הצבור לפנסיה שאירים שתשולם לאלמנתו בלבד. עמית לא פעיל יוכל למשוך את ערך הפידיון או להקפיא את הצבירה עד לגיל הפרישה לזקנה.

7. **דמי גמולים** - דמי הגמולים שיופקדו בקרן יהיו בהתאם להסדר התחיקתי וירשמו בחלוקה: תגמולים מעביד, פיצויים מעביד ותגמולים עובד. הקרן תפקיד לזכות עמית המקבל פנסיה נכות מהקרן דמי גמולים המחושבים לפי: שכר קובע, דרגת הנכות ושיעור ההפקדות עובר לנכות בניכוי דמי ניהול רעיוניים בשיעור של 6%.

8. **מסלולי ביטוח** – הקרן מפעילה מס' מסלולי ביטוח המתאפיינים ברמת החיסכון לגיל הפרישה וברמת הביטוח לנכות ולשאירים. קיימת גמישות במעבר ממסלול למסלול, עד גיל 55, אולם במעבר למסלול שבו רמת הביטוח גבוהה יותר נדרשת גם תקופת אכשרה בגין מחלה קודמת (לענין ההפרש בין הכיסויים במסלולים השונים).

9. הוראות כלליות

9.1. עדכון פנסיה - הפנסיה תעודכן מידי חודש בהתאם לשיעור השינוי במדד המחירים לצרכן. אחת רבעון יעודכנו הפנסיות בהתאם לתשואה הדימוגרפית שתתקבל בתחשיבים האקטואריים ואחת לשנה יעודכנו גם בתשואה ההונית (תוך הימנעות מעדכון הפנסיות ככל שהעודפים הנובעים מהתשואה ההונית אינם עולים על 1%/(-1%) מההתחייבויות כלפי הפנסיונרים).

9.2. חישוב הסכום הצבור - חישוב הסכום הצבור מבוסס על דמי הגמולים בניכוי דמי ניהול ובניכוי עלות סיכוני הנכות ושאיירים ובתוספת התשואה נטו (לאחר ניכוי דמי ניהול מהצבירה) שהשיגה הקרן. כמו כן אחת לרבעון תתעדכן היתרה הצבורה בהתאם לתשואה הדימוגרפית שתתקבל בתחשיבים האקטואריים.

9.3. ארכת ביטוח - עמית שהפסיק להעביר דמי גמולים יהיה מבוטח בביטוח נכות ושאיירים לתקופה של 5 חודשים ולא יותר מתקופות חברותו הרצופה האחרונה בקרן.

9.4. חישוב הכנסה קובעת לנכות ושאיירים - ההכנסה הקובעת לנכות ושאיירים תחושב על פי הכללים הבאים:

9.4.1. לפי הגבוה מבין 2 החישובים הבאים:

9.4.1.1. ממוצע השכר המבוטח ב-3 החודשים שקדמו לאירוע המזכה

9.4.1.2. ממוצע השכר המבוטח ב-12 החודשים שקדמו לאירוע המזכה.

9.4.2. אם השכר הממוצע בשנה שקדמה ל-12 החודשים שקדמו לאירוע בתוספת 5% + מדד (חודשים 13 עד 24 לפני האירוע) היה נמוך יותר מחישוב בסעיף 9.4.1 אז ההכנסה הקובעת תחושב על בסיס נתוני השכר בחודשים ה-13 עד ה-24 לפני האירוע בתוספת הנ"ל.

9.5. פנסיית מינימום - הזכאות לפנסיה מכל סוג מותנית ברמת פנסיה מינימלית בגובה של 5% מהשכר הממוצע במשק. פנסיה בסכום נמוך יותר תשולם לעמית, אם יעדיף זאת על פני משיכת הסכום הצבור, בניכוי דמי ניהול.

9.6. הסדר ריסק - נפסקו תשלומים לקרן בגין עמית פעיל, רשאי העמית להיות מבוטח בביטוח נכות ושאיירי פעיל לתקופה של 24 חודשים ולא יותר מתקופות חברותו הרצופה האחרונה בקרן. עלויות הביטוח ישולמו ע"י העמית או ינוכו מרכיב תגמולי העובד.

9.7. **העברת כספים בין קרנות פנסיה** - התקנות מאפשרות לעמיתים להעביר לאלטשולר שחם פנסיה מקיפה כספים הצבורים לזכותם בקרנות פנסיה וקופות גמל אחרות ולהעביר כספים הצבורים לזכותם באלטשולר שחם פנסיה מקיפה לקרנות פנסיה וקופות גמל אחרות. העברת הכספים מבוססת על הסכום הצבור ולכן למעבר אין השפעה אקטוארית על הקרן.

10. איזון הקרן

10.1. **עידכון הסכום הצבור לפי התשואה לעמיתים** - הסכום הצבור של העמיתים הפעילים והמוקפאים יתעדכן באופן שוטף על פי התשואה שתשיג הקרן בפועל.

10.2. **תשואה דימוגרפית** - מידי תקופה ייערך מאזן אקטוארי לקרן שבו יחושב העודף או הגירעון שאינו נובע מתשואה אלא מהפרמטרים האקטואריים כגון: תמותה, נכות, עזיבה, נתונים דימוגרפיים וכו'. היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות של הפנסיונרים יעודכנו בהתאם לשיעור התשואה הדימוגרפית, בכפוף לאמור בפסקה 10.3 להלן.

10.3. **מנגנון האיזון לפנסיונרים** - במהלך השנה הפנסיה של הפנסיונרים תתעדכן מידי חודש על פי שיעור העלייה במדד. אחת לשנה, בעת עריכת המאזן האקטוארי, תתעדכן הפנסיה בהתאם לתשואה הדימוגרפית ובנוסף, אחת לשנה, בהתאם לתשואה ההונית שתשיג הקרן. על מנת למתן את התנודות בעידכון הפנסיה תישמר עתודה לפנסיונרים בגובה של עד 1% מההתחייבויות לפנסיונרים.

11. **בסיסים טכניים ואקטואריים** - מקדמי ההמרה לחישוב פנסיה תמורת יתרה צבורה חושבו על בסיס ריבית שנתית ריאלית בשיעור של 3.74% ועל בסיס הלוחות שפורסמו בחוזר האוצר מה - 30/1/2013.

12. **דמי ניהול מפעילים ולא פעילים** - דמי הניהול שגובה החברה המנהלת לא יעלו על 6% מדמי הגמולים ועל 0.5% מהצבירה מידי שנה.

13. **דמי ניהול מהפנסיונרים** - החברה המנהלת רשאית לנכות דמי ניהול שנתיים בשיעור של 0.5% מהצבירה בגין פנסיונרים. החברה המנהלת רשאית לנכות דמי ניהול מפנסיות הנמוכות מפנסיות המינימום, בשיעור של 6% מההפרש שבין הפנסיה לבין פנסיות המינימום.

14. **ביטוח משנה** - הקרן מבטחת את עמיתה בביטוח משנה כאשר מעל ל - 90% מהסיכון הביטוחי מועברים למבטח משנה.

נספח ג' - בסיסים טכניים ואקטואריים

15. החבויות האקטואריות בגין הפנסיונרים מחושבות על בסיס הנתונים וההנחות המפרטים להלן.

15.1. ביום 30/1/2013 פרסם הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון באוצר הוראות לקרנות הפנסיה לערוך את הדוחות האקטואריים החל מ- 31/12/2012 על בסיס מערכת הנחות חדשה. החישובים האקטואריים הותאמו להוראות אלו כמפורט להלן.

15.2. לוחות תמותה –

15.2.1. **לפנסיונרים** – לפי לוח פ9 המתאים לקרן פנסיה עם אופציה להבטחת פנסיה.

15.2.2. **לאלמנים/אלמנות** – לפי לוח פ2 עד גיל 55 לאישה ו-60 לגבר. לוח פ5 החל מגיל זה.

15.2.3. **לנכים** – לפי לוח פ7 עד גיל הפרישה. החל מגיל זה שיעור התמותה יהיה לפי לוח פ4.

15.2.4. **שיעורי החלמה לנכים** – לפי לוח פ9 בהוראות האוצר.

15.2.5. **שיפורים עתידיים בתוחלת החיים** – על מנת לתת ביטוי לשיפורים עתידיים בתוחלת החיים הוקטנו שיעורי התמותה על פי לוח פ6 והמודל המוצג בהוראות האוצר. ההקטנה מתייחסת לפנסיונרים ופעילים, אך לא לנכים.

15.2.6. **שיעורי נישואין** – לפי הנתונים שהופיעו בקובץ נתוני הפנסיונרים שהועבר אלי.

15.2.7. **הפרש גילאים בין בני זוג** – לפי הנתונים בקובץ הפנסיונרים ובאין נתונים לפי הפרש של 5 שנים לגבי מבוטח והפרש גיל של 3 שנים לגבי מבטחת.

15.2.8. **נתונים על ילדים** – מספר ממוצע של ילדים וגילם הממוצע לפי לוח פ11 בהוראות האוצר.

16. נתונים

16.1. **פנסיונרים** – החישובים התבססו על נתוני הקרן ליום 31/12/2016.

16.2. **פעילים ולא-פעילים** – החישובים התבססו על נתוני הקרן ליום 31/12/2016.

נספח ד' – הערות האקטואר

17. **ביטוח משנה** - הקרן מבטחת את עמיתיה בביטוח משנה כאשר למעלה מ- 90% מסיכוני הנכות והשאירים מועברים למבטח משנה. החלק מ-1/2017 שיעור הביטוח הוא 90% לכלל העמיתים.
18. **חישוב IBNR** – נקבע לפי עלות הריסק ל-6 חודשים מוכפלת בשייר של הקרן.
19. **חיתום רפואי** – בעת הצטרפות עמית או במעבר ממסלול למסלול רשאית הקרן לדרוש מהעמית לערוך בדיקה רפואית או לחתום על הצהרת בריאות. מדיניות הקרן כיום לדרוש הצהרת בריאות רק מעמיתים המצטרפים באופן אישי שלא במסגרת מקומות עבודה או ממקומות עבודה עם מס' מצומצם של עובדים. עמית המצטרף לקרן דרך מקום עבודה, בד"כ, אינו עובר חיתום רפואי מתוך הנחה שהעמית עבר בדיקה רפואית לפני קבלתו לעבודה. כמו כן תקופת האכשרה של 5 שנים בגין מחלה קודמת מקטינה את סיכוני הקרן. מציע להנהלת הקרן לבחון מידי תקופה את המדיניות שנקבעה.
20. **תשואה דימוגרפית** - התשואה הדמוגרפית שהתקבלה מבוססת על הפער בין הריסקים שנגבו מהעמיתים בניכוי הסכומים שהועברו למבטח המשנה ובהתחשב בתביעות החדשות שהיו במהלך התקופה.

2. מאזן אקטוארי

באלפי ₪	ליום 31/12/2015	ליום 30/6/2016	ליום 30/9/2016	ליום 31/12/2016
סך נכסים לפי הדוח על המצב הכספי	551,204	648,077	733,339	837,680
זכאים ויתרות זכות	11,538	19,604	17,689	13,450
התחייבויות פנסיוניות:				
התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה	531,561	618,205	705,573	811,996
התחייבויות לפנסיונרים:				
התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה	1,378	1,824	1,797	1,917
התחייבויות לנכים	1,338	524	776	2,543
התחייבויות לשאיירי מבוטח	5,831	7,486	7,528	7,810
עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו	188	195	192	188
עתודה לפנסיונרים	-17	-99	-102	-123
סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים	8,718	9,930	10,191	12,335
התחייבויות לזכאים קיימים:				
התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה	-	-	-	-
התחייבויות לנכים	-	-	-	-
התחייבויות לשאיירי מבוטח	-	-	-	-
עתודה לזכאים קיימים	-	-	-	-
סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים	-	-	-	-
עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים	-613	483	24	9
עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית	-	-145	-138	-110
סה"כ עודף (גירעון) אקטוארי	-613	338	-114	-101
סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות	539,666	628,473	715,650	824,230
סך כל ההתחייבויות	551,204	648,077	733,339	837,680

3. דוח תנועה בעודף (גירעון) אקטוארי

התנועה בעודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן:

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2015	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום							העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/3/2016	30/6/2016	30/9/2016	31/12/2016				
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח			
-0.28%	0.10%	-0.02%	0.11%	0.12%	962	-	962	א. מקרי מוות - מבוטחים
			0.00%	0.00%	-30	-	30	ב. מקרי מוות - פנסיית זקנה ושאימים
-0.02%	-0.01%	0.00%		0.00%	-5	-	5	ג. מקרי מוות - נכים
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	-1,277	1,862	585	ד. יציאה לנכות
-0.12%	0.05%	0.17%	-0.01%	-0.17%	-3	-	3	ה. חזרה מנכות
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	786			ו. ביטוח משנה
0.37%	-0.03%	-0.15%	-0.09%	0.11%	-20			ז. פרישות במהלך השנה
0.00%	0.00%	-	0.00%	0.00%	-			ח. שינויים בעתודת IBNR
-0.03%	0.00%	-	0.00%	0.00%	-			ט. שינוי בעתודה הנובע משינויי שיטות והנחות
-	-	-	0.00%	0.00%	-			י. שינויים בתקנון הקרן
-	-	-	0.00%	0.00%	-405			יא. סך הגורמים האחרים
-0.03%	0.09%	0.08%	0.00%	-0.06%				סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל
-0.11%	0.20%	0.08%	0.00%	0.00%	8			

התנועה בעודף (גירעון) לפנסיונרים:

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2015	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח, באלפי ש"ח
	31/3/2016	30/6/2016	30/9/2016	31/12/2016	
		7.3	0.3	0.1	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
-9.2	19.6				
-60.2	-307.3	-202.8	113.5	222.5	שינויים בריבית ההיוון
75.7	156.0	119.2	-107.3	-211.8	סטייה מהנחת התשואה
-15.5	151.3	-61.1	0.4	-108.4	עודף (גירעון) הנשמר בעתודה אקטוארית
-9.2	19.6	-137.4	6.9	-128.0	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים
-0.10%	0.20%	1.44%	0.00%	-0.89%	עודף (גירעון) לפנסיונרים, באחוזים

הערות והבהרות:

1. לקרן אין פנסיונרים מהקבוצה של ה-"זכאים קיימים לפנסיה".
2. הפנסיות לפנסיונרים יעודכנו בראשון לחודש העוקב למועד פרסום המאזן, שיעור העדכון הוא -0.8908%. הפנסיות יעודכנו רטרואקטיבית מסוף הרבעון (עדכון רטרואקטיבי בגין חודשיים). עדכון זה הוא עדכון בגין תשואה דמוגרפית לרבעון האחרון ותשואה הונית לכל שנת 2016.

נספחים סטטיסטיים

א. מידע אודות עמית הקרן:

מספר עמיתים ליום 31/12/2016	זכר	נקבה	סה"כ
עמיתים שאינם מקבלי קצבה:			
פעילים (*)	6,110	4,733	10,843
שאינם פעילים	2,645	2,382	5,027
סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה	8,755	7,115	15,870
מקבלי קצבה:			
פנסיונרים	זקנה	1	5
	שאינם	13	22
	נכות	2	6
סה"כ פנסיונרים	17	16	33
זכאים קיימים לפנסיה	זקנה	-	-
	שאינם	-	-
	נכות	-	-
סה"כ זכאים קיימים לפנסיה	-	-	-
סה"כ עמיתי הקרן	8,772	7,131	15,903

(*) מספר עמיתים פעילים אינו כולל מקבלי קצבת נכות, הנכללים במסגרת מספר מקבלי קצבה.

ב. מידע אודות עמיתים שהחלו לקבל קצבה:

מספר עמיתים שהחלו לקבל קצבה							
לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום							
31/3/2016		30/6/2016		30/9/2016		31/12/2016	
זכר	נקבה	זכר	נקבה	זכר	נקבה	זכר	נקבה
1	1	-	-	-	-	1	1
146	169	-	-	-	-	71	103

מספר הפורשים – כולל זקנה בלבד.
סך הנכסים – לפי ערך מהוון נכון ליום המאזן.

לוח 2: תזרים מזומנים לפנסיונרים ל - 31/12/2016
(ללא IBNR)

הון צבור המשמש לכיסוי ההתחייבויות נכון לסוף השנה						הכנסות מריבית במשך השנה				
ס"ה"כ	השקעות חופשיות	אג"ח במונחים שקליים	אג"ח "ערד" מסה"כ באחוזים מההון הצבור לפנסיונרים	שיעור תשואת הנכסים הצפויה בכל שנה	הנחת התשואה על השקעות חופשיות	ס"ה"כ	על השקעות אחרות	על אג"ח "ערד"	תשלומי פנסיה במשך השנה	שנה
12,172	8,520	3,652	30.0%	0	0	0	0	0	0	0
12,117	8,482	3,635	30.0%	1.773%	0.476%	209	39	170	755	1
11,513	8,059	3,454	30.0%	1.130%	-0.430%	127	-34	161	686	2
10,903	7,632	3,271	30.0%	1.247%	-0.266%	133	-20	152	648	3
10,338	7,237	3,101	30.0%	1.610%	0.246%	162	17	145	636	4
9,816	6,872	2,945	30.0%	1.987%	0.778%	190	52	137	627	5
9,333	6,533	2,800	30.0%	2.205%	1.087%	200	69	131	605	6
8,884	6,219	2,665	30.0%	2.264%	1.170%	196	71	125	533	7
8,511	5,958	2,553	30.0%	2.323%	1.253%	193	73	120	500	8
8,161	5,713	2,448	30.0%	2.382%	1.337%	189	75	115	497	9
7,814	5,470	2,344	30.0%	2.441%	1.420%	185	76	110	493	10
7,469	5,228	2,241	30.0%	2.503%	1.509%	182	77	105	489	11
7,125	4,987	2,137	30.0%	2.569%	1.601%	178	78	100	482	12
6,786	4,750	2,036	30.0%	2.635%	1.694%	173	78	95	474	13
6,453	4,517	1,936	30.0%	2.701%	1.788%	169	79	90	461	14
6,130	4,291	1,839	30.0%	2.766%	1.880%	164	78	86	455	15
5,809	4,066	1,743	30.0%	2.811%	1.945%	158	77	81	423	16
5,521	3,865	1,656	30.0%	2.835%	1.978%	152	74	77	379	17
5,267	3,687	1,580	30.0%	2.859%	2.012%	146	72	74	375	18
5,013	3,509	1,504	30.0%	2.881%	2.043%	140	70	70	361	19
4,767	3,337	1,430	30.0%	2.906%	2.078%	134	67	67	349	20
4,531	3,172	1,359	30.0%	2.913%	2.089%	128	64	63	324	21
4,313	3,019	1,294	30.0%	2.910%	2.084%	122	61	60	317	22
4,097	2,868	1,229	30.0%	2.903%	2.075%	115	58	57	309	23
3,883	2,718	1,165	30.0%	2.898%	2.068%	109	55	54	301	24
3,672	2,571	1,102	30.0%	2.894%	2.062%	103	51	51	292	25
3,465	2,426	1,040	30.0%	2.894%	2.062%	97	48	48	283	26
3,262	2,284	979	30.0%	2.894%	2.062%	91	46	45	273	27
3,065	2,145	919	30.0%	2.894%	2.062%	85	43	43	263	28
2,873	2,011	862	30.0%	2.894%	2.062%	80	40	40	252	29
2,687	1,881	806	30.0%	2.894%	2.062%	75	37	37	239	30
2,511	1,758	753	30.0%	2.894%	2.062%	70	35	35	228	31
2,341	1,639	702	30.0%	2.894%	2.062%	65	33	33	218	32
2,177	1,524	653	30.0%	2.894%	2.062%	60	30	30	208	33
2,019	1,413	606	30.0%	2.894%	2.062%	56	28	28	198	34

1,868	1,308	560	30.0%	2.894%	2.062%	52	26	26	188	35
1,723	1,206	517	30.0%	2.894%	2.062%	48	24	24	178	36
1,586	1,110	476	30.0%	2.894%	2.062%	44	22	22	167	37
1,455	1,019	437	30.0%	2.894%	2.062%	40	20	20	156	38
1,333	933	400	30.0%	2.894%	2.062%	37	18	18	146	39
1,218	853	365	30.0%	2.894%	2.062%	34	17	17	135	40
1,111	778	333	30.0%	2.894%	2.062%	31	15	15	125	41
1,012	708	304	30.0%	2.894%	2.062%	28	14	14	115	42
920	644	276	30.0%	2.894%	2.062%	25	13	13	106	43
836	585	251	30.0%	2.894%	2.062%	23	12	12	96	44
760	532	228	30.0%	2.894%	2.062%	21	10	10	86	45
692	484	208	30.0%	2.894%	2.062%	19	10	10	79	46
629	441	189	30.0%	2.894%	2.062%	17	9	9	72	47
572	400	172	30.0%	2.894%	2.062%	16	8	8	66	48
519	363	156	30.0%	2.894%	2.062%	14	7	7	61	49
470	329	141	30.0%	2.894%	2.062%	13	6	6	56	50
425	297	127	30.0%	2.894%	2.062%	12	6	6	52	51
382	268	115	30.0%	2.894%	2.062%	10	5	5	48	52
343	240	103	30.0%	2.894%	2.062%	9	5	5	45	53
306	214	92	30.0%	2.894%	2.062%	8	4	4	41	54
272	190	82	30.0%	2.894%	2.062%	7	4	4	38	55
240	168	72	30.0%	2.894%	2.062%	7	3	3	35	56
211	148	63	30.0%	2.894%	2.062%	6	3	3	32	57
184	129	55	30.0%	2.894%	2.062%	5	3	2	29	58
160	112	48	30.0%	2.894%	2.062%	4	2	2	26	59
138	97	41	30.0%	2.894%	2.062%	4	2	2	23	60
119	83	36	30.0%	2.894%	2.062%	3	2	2	20	61
102	71	30	30.0%	2.894%	2.062%	3	1	1	17	62
87	61	26	30.0%	2.894%	2.062%	2	1	1	15	63
74	52	22	30.0%	2.894%	2.062%	2	1	1	13	64
63	44	19	30.0%	2.894%	2.062%	2	1	1	11	65
53	37	16	30.0%	2.894%	2.062%	1	1	1	9	66
45	32	14	30.0%	2.894%	2.062%	1	1	1	8	67
38	27	11	30.0%	2.894%	2.062%	1	1	1	7	68
32	23	10	30.0%	2.894%	2.062%	1	0	0	6	69
27	19	8	30.0%	2.894%	2.062%	1	0	0	5	70
23	16	7	30.0%	2.894%	2.062%	1	0	0	4	71
19	13	6	30.0%	2.894%	2.062%	0	0	0	4	72
15	11	5	30.0%	2.894%	2.062%	0	0	0	3	73
13	9	4	30.0%	2.894%	2.062%	0	0	0	3	74
10	7	3	30.0%	2.894%	2.062%	0	0	0	2	75
8	6	2	30.0%	2.894%	2.062%	0	0	0	2	76
6	4	2	30.0%	2.894%	2.062%	0	0	0	2	77
5	3	1	30.0%	2.894%	2.062%	0	0	0	1	78
4	3	1	30.0%	2.894%	2.062%	0	0	0	1	79
3	2	1	30.0%	2.894%	2.062%	0	0	0	1	80

התפלגות מקבלי פנסיה - גברים + נשים

(פנסיונרים חדשים)

גיל	זקנה		נכות		שאיירים		יתומים		סה"כ	
	מס' פנסיונרים	סכום פנסיה	מס' פנסיונרים	סכום פנסיה	מס' פנסיונרים	סכום פנסיה	מס' פנסיונרים	סכום פנסיה	מס' פנסיונרים	סכום פנסיה
0-4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5-9	0	0	0	0	0	0	3	6,293	3	6,293
10-14	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
15-19	0	0	0	0	0	0	7	4,531	7	4,531
20-24	0	0	2	6,829	0	0	2	92	4	6,921
25-29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30-34	0	0	0	0	1	2,861	0	0	1	2,861
35-39	0	0	1	1,738	0	0	0	0	1	1,738
40-44	0	0	2	5,888	0	0	0	0	2	5,888
45-49	0	0	0	0	2	2,467	0	0	2	2,467
50-54	0	0	0	0	4	7,859	0	0	4	7,859
55-59	0	0	0	0	1	4,107	0	0	1	4,107
60-64	1	815	1	11,483	0	0	0	0	2	12,298
65-69	3	6,206	0	0	0	0	0	0	3	6,206
70-74	1	312	0	0	0	0	0	0	1	312
75-79	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
80-84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85-89	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
90-94	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
סה"כ	5	7,333	6	25,938	8	17,294	14	10,916	33	61,481

(*) הסטטיסטיקה לא כוללת תביעות שאושרו וטרם שולמו.